

De Joodse Kruisweg, zomaar.

In mijn leven heeft het lijden mij geleid doorheen de zin en onzin van de pijn. Elke kruisweg roept de herinnering op van de waanzinnige oorsprong in de archetypologie van onbegrijpelijke dimensies die wij "passies" noemen. Al gaat het verdriet heel even voorbij, plots rukt een nieuwe smart de oude wonde nog dieper open en ademt de dood en de overlevingsstrijd doorheen onze aderen.

We zijn nog maar 4 staties ver of de doodsdemon verschijnt zoals in zovele taferelen van de Vlaamse Primitieven en wijzelf verschrompelen als primaten van de oerangst.

Wat hebben de volkeren geleden doorheen de eeuwen: de Indianen, het Afrikaanse volk, de Oosterse rassen en het oudste en meest bespote en besproken volk aller tijden: het Joodse volk.

Niemand heeft tot nu toe een aanvaardbare uitleg weten te geven voor de gruwelijke Holocaust gedurende wereldoorlog 2. Ook voorheen hadden de stammen van Abraham het niet voor de wind.

Het diepst heeft mij de dramaturgie in het concentratiekamp van Breendonk getroffen en nooit meer met rust gelaten. Waarom doet iemand een ander medemens zoveel pijn en foltering aan? Waarom is bloedvergieten en wraakzuchtige ongevoeligheid een antwoord op vrede? Moeder waarom huilen wij? Wanneer eindigen de Kruiswegen?

Als voor een kunstenaar het heilige vuur van het beslissende momentum oplaait komt de keuze, de moeilijke keuze tussen 2 mogelijke alternatieven: de donkere kant van het leven, de miserie of de weg naar het verlichtende licht en de sacraliteit.

Ik ben nooit blijven stilstaan bij de kwakzalverij van diepzinnige maar dubieuze analyses van kunstcritici die denken "de clou" te hebben ontdekt. Wie is er immers getuige van wat diep in het hart en de ziel omgaat bij de realisatie van een kunstwerk, laat staan een meesterwerk dat de mensheid wakker schudt en tot meditatie aanzet over de fragmenten van het Zijn en zijn variabele, onvoorzienbare frequenties.

Wie voelt mee met het gevoelige penseel van de mentor van het verborgen zieleleed? Wie ervaart de "nunc dimittis" van een doorleefde en moegevochten kunstziel?

In Breendonk brak iets middendoor voor de rest van mijn leven. Als de mens degradeert tot een moordend beest kan het monstrueus uit de hoek komen en lijken achterlaten als hondenpoep.

Het Jodendom zelf, het is actueler dan ooit, vraagt zich degelijk af: wat hebben ze tegen ons? Nog nooit als voorheen ruikt de jager het wild en blazen de trompetten opnieuw om de doodsdrift aan te wakkeren en het Joodse zwarte schaap op te jagen.

Bestaat er ergens een land zonder schooiers en zwarte schapen, een land zonder vechtlustige bokken en bokkenrijders, een land zonder agonie na een leven vol vervolging en haat?

In deze Joodse kruisweg vond ik een pijnlijke kruisbevruchting tussen onbewuste,

diepliggende eigen roots en de hunkering naar verlossing, bevrijding en een zaligmaking van ziel en lichaam doorheen een kruiswegcatharsis. Is Golgotha nog altijd de schandvlek waarvan het karma nog maar deels is opgebrand? Is de onbegrepen rabbouni van weleer een nagalmstigma van het stokoude onbegrip? Wat is waarheid, of, noemt gij u zomaar koning van de Joden, zomaar? Zoveel vragen blijven liggen en rotten weg in duizenden geschriften, evangeliën en hypothesen over: quo vadis nunc?

Na Servaes bleef het even stil met de kruiswegthematiek. Ik heb de naald van de kameel terug willen opnemen op weg naar een definitieve oplossing voor de diaspora die heden ten dage terug ontspoort in een dichtbij zijnde volkerenmoord.

Adonai, waarom lijden wij? En werken wij op de zenuwen van zovelen? Wat missen wij of hebben we nog altijd iets vóór op anderen? Blijft de stok achter de deur als we uitmunten of ten minste beter zijn? Vreet de houtskool in het vel van het verleden, in de schuldvraag: waarom deden wij dat elkaar allemaal aan? Zijn wij ons geloof in de werkelijke oerbron niet vergeten en dobberen we wat rond op de vijvers van twijfel, argwaan en paranoia tevergeefs wachtend op een visbeet die onze braadpan kan verzilveren en verzekeren? Of zullen we gijzelaars blijven van leugens, ronselaars van diepgewortelde onwaarheden, pendelaars tussen antithesissen, manipulators en valse beleggers van en voor de beurswaarden, smokkelaars van wat ons al lang niet toebehoort?

De weg, de waarheid en het eeuwige leven! Wat een kunstenaar in zijn verdiepte arbeid verwerkt, bevrijdt plots en onverwacht een tweeluik van moraliteit: ik laat je leven, laat ook mij zijn in het mijne. Zelfs als je mij niet begrijpt en van mij af wil zijn. Laat me alsjeblief uniek zijn in mijn zijn, zonder mij te willen afwijzen. Ook deze kruisweg werd jarenlang niet begrepen omwille van de techniek, stijl en thematiek die na een ware Odyssee eindigt, voorlopig althans, op de Jonathan in mijn museum op weg naar zijn eindbestemming Jeruzalem. Hopelijk ontdekt ooit iemand de diepste inhoud in de ware zijnsvaliditeit van mijn palet. Ooit zei iemand: Och man, zelfs dat is niet van belang. Het is alléén God die op alles, iedereen en ook op deze kruisweg let.

Quod scripsi, scripsi.

Shalom, dank u voor uw aandacht.

Joshu Genku

8 januari 2019

